قـاقدم، صوقـدم ئـەچلدی،
تەنـکەلری چەچلدی،
اتی چقدی اورمەگە،
قزی چقدی کورمەگە.
اتن آلدم پچاقغە،
قزن آلدم قوچاقغە.

یوقلا، مین بوواق سطرلرنی یازام اویناب بولای،
ئەتنە دیگان سوزنی یازغاچ، جرلیسم کیلدی شولای.

ایسکی بر طاقماق، صبی وقتمدە کوب طاقماقلاغان
طاقماغم بولغانغە، کوکلم دفترندە صاقلاغان.

بر اوطورسەم یالغزم شول دفترمنی آقتاروب،
شول کیلوب چقدیدە یازدم قالماسون، دیب، طابتالوب.

والله، جاندای کورەم مین ایسکیلرنڭ جرلرن،
کوکرەگمدە صاقلیم ئەیتورسڭ رسولنڭ طرناغن.

جە، مینم قایدە حکایەم؟ نیك آنی چیتکە بورام؟
یوق! ضررسز؛ مین شولای بازغان چاغندە جوتکورەم.

۱۹۰۸ سنە، ایپول ۲۷.

پیغمبر.

(لیرمونتف‌دن اوزگه‌رتلدی).

قاچانکم صایلادی تنگری مینی، بوحق پیغمبر دیب،
مینی فضلینه لایق کوردی، فرمانم توگه‌للر دیب،

شولوق ساعت اوزمدن، باشقه‌لردن باش - کوز آلدمده
سویله‌رگه باشلادم حقنی کشیلرنک کوز آلدنده:

کیره‌ك بایمی، فقیرمی، پادشاهمی کورسه‌تهم عیبن:
اوقیم یالقنلی آیتلر، قاراو یوق هیچ بره‌و کیفن.

کرشدم مین محبتکه، قرنده‌شلککه ئونده‌رگه
آشامی، اچمی، کوندز، کیچ بله‌ن باش قویمی منده‌رگه.

جمیع اقربام، دوستلر، قرنداشلر، زمانداشلر
میکا قارشی قوتوردیلر، رحیمسز آندیلر طاشلر.

سویله‌ندی اوستیمه کوب افترا، بهتان، اوصال تللر،
سیبلدی زور حقارت برله حتی باشیمه کوللر.

خدایغه قیلمادم اوپکه ظلملردن، قهرلردن؛
تله‌نچی ره‌وشی برله‌ن مین قاچوب چقدم شهرلردن.

منه حاضر یاپا یالغز طورام برچیده، صحراده،
ایته‌م طاعت، کوزم، کوکلم تماما عرش اعلاده.

کوز آلدمده کوره‌م منك، منك قدر یه‌شرن جهانلارنی،
کوره‌م بولغان، بولاسی بارچه یاخشی هم یامانلارنی.

کورەم عادن، ثمودن، بار بولوب اوتـکان خلقلارنی،
کورەم دیگـگز توبن، اویناب، یوزب یورگان بالقلرنی.

میڭا قوْل آنده بار جانوار: آرسلان، حتی قابلانلر
نبیلرگه تیمەسلـکنڭ مقدس عهدن آلغانلر.

دعامنی طـگلی یولدزلر، کچیسی، زورلری برگە،
مینی تعظیملیلر شادلقله اویناب نورلری برله.

اگر قای چاقده شاو ـ شولی شهردن آرقلی اوتسەم،
یانوب روحانی اوت برله آشقغان حالده یول طوتسەم،

میڭا شول حالده قارتلر بر حقارت کوزلرن یورتوب،
اوگتلیلر صبیلرنی، میڭا بارماق بلەن تورتوب:

„قاراڭز ای صبیلر، بو کشینی، سزگه عبرت بو،
آرامزده ایدی کوبدن توگل موندن ئلـگروك بو،

تـکبر اول، طوراسی کیلمەدی بزنڭ آرامزده.
صبیلر! آلـگز عبرت بومسکینگه قاراڭزده:

کورەمسز نیندی بتـکان هم آرقلانغان، فقیرلەنـگان،
ضعیفلەنـگان، طالانغان، اوستی ـ باشی نیندی کرلەنـگان!

اشاندرمقچی بولدی، اول جولەر بزنی، ایمش تڭری
آنڭ آوزی بلەن سوبلی، آڭار کیلـگان ایمش امری!

ایمشده بزنی اوندەرگه آڭار تـڭری اوزی قوشقان،
کورەمسز نیندی خور اول همجهان خلقی آڭار دشمان!“

۱۹۰۹ سنه.

ایسمده.
(روسچه‌دن).

ایسمده، قورقا، قورقا تورلی اویلر اویلاغان چاقلر،
عفیفانه ومعصومانه کولـگان، اویناغان چاقلر،

ایسمده هم اچمدن کوتـکانم یاقتی بختلرنی،
تلـه‌ب یه‌شرن‌گنه راحت، سعادتلی وقتلرنی.

ایسمده ایك ئلـکـکی، صاف محبت دردی قوزغالغاچ،
الهی بر تلـذدن بر نچی کره طامغان یاش،

یاراتقانم، قانمنك کویگانی، حسرتله یانغانم،
„سویه‌م!“ دیب ئه‌یتـکانم. شونده قزارغانم، اوبالغانم.

زمان کیچدی، صولر آقدی، حاضر یوق ایندی اول یالقن،
قزو سوندی یوره‌کده، مه‌نگیلـکـکه ایندی اول صالقن.

طنچ قالدی یوره‌ك، شاو-شو وغاوغادن تمام طندی،
موڭایوب تیبره‌نه تیك بر تخطردن‌غنه ایندی.

۱۹۰۹سنه.

سویو شعری.

سویو شعری آغاج آتدر «وقت» چه،
ضرر یوق اول سویله‌ر آنچق وقتچه.

۱۹۰۸سنه.

غذابدن صوڭ.

(مایکوفدن مقتبس).

مین بختلی بنده، چونکه طورمش آلدمده هامان،
بارچه شاو ـ شو هەمده بارچه کورنشی برلەن تمام.

آلدەغی مختنڭ اورنن ئەلله استقبال آلا،
طورمش ایندی یاقترادر، قوزغالا هم جانلانا.

طاڭ آتوب، چەچسه قویاش نورلر، شولایوق قوزغالا،
یاقترا، شاولی، یراق بیردن کورنگان زور قالا.

اوزیمه سوینچ بیرەم ایندی بخت، عزت بلەن،
اویلیمن اوتکان عذابلرنی حاضر لذت بلەن.

بولمادیمی شول عذابلر، بختمڭ آچقچلری!
ییتمکمنڭ ایزگی مقصودقه لعل باصقچلری!

١٩١٠ سنه.

بیشکدەگی بالا.

(لیرمونتوفدن).

بختلی نارسیده! طار بیشکده کیڭ ئەلی آکار،
ایکی‌آت بر تیین، دیگنز طوبقدن تیك، ئەلی آکار:

ولکن‌بیر زمان، اول تیك بر آز اوسسن‌ده ایر بولسون،
کورینور کیڭ جهان آکار فبردن هم لحددن طار.

١٩٠٧ سنه.

جایگی طاڭ خاطرەسی.

(فیدرفدن مقتبس).

غالبانه یاقتروب، ئەکرن گنه آل طاڭ آتا،
موکّلانوب، حسرتلەنوبە یالقاوغنه، آق آی باتا.

بر بر آرتلی، یوق بولوب، کوکلرده یولدزلر سونه،
طاڭ ییلی قویدی ایسوب، یافراقلر آز، آز سلکنه.

پەردەدن چقدی، آچلدی، یەمیەشل قر هم یاپان،
کیتدی ایندی قابقارا، قابلاب یاتا طورغان چاپان.

طن‌غنه یاتقان، یالقغان، تون بوینچه کون کوتوب،
یالتراب جەیلوب یاتا کوللر، سحرلی کوزگی کوك..

شاد ئولەنلکلر، تبسمده چەچەکلر، لالەلر،
صاندوغاچلردن یاوا، یاکُغر کبی مدحیەلر.

طوقتاغانلر کورمەگه ایرتوك طبیعت کورکنی،
کوکده آق قوشلردای آق کوچمه بولوتلر تورکەی.

قارشیلارغه ایك سزا چاق، ایڭ ماتور چاق جایگی طاڭ،
شول وقتده اویلا شاعر، کیلدی الهام اویلاسەڭ.

۱۹۱۰ سنه.

یاپون حکایه‌سی.

(بورینیندن)

ئلکده بر طاشچی طورغان بو دنیاده،
بزنڭ یرده توگل، یراق یاپونیه‌ده.
اوزی بولغان طازاغنه بر یه‌ش کشی،
یالقمیچه اشلی ایکان اول طاش اشی.

رزقلانغان آچی تیرلر هم کوچ بله‌ن،
کون بوینه طاشلر واتوب چوکچ بله‌ن.
بولغانلقدن هامانده اش، هامانده اش
کوره‌لماغان بو یه‌ش یگت راحت طورمش.

برکون شولای اشله‌ب، اشله‌ب قاتی آرغاچ،
کوڭلی قایتقان اشدن، تمام حالدن طایغاچ،
طوتنغان اول اوز اوزینه طارلانورغه،
موندی ناچار کون کورمشدن زارلانورغه:

„خدایم! نیك فقیر ایندڭ مینی بولای،
رحمتڭ کیك، مین بنده‌ڭنی قیلسه‌ڭ‌ده بای،
بوتنه‌لرده‌ی مین‌ده راحت سورر ایدم،
طنچلق هم بخت یوزن کورر ایدم.“

شوندن‌غنه اوچوب اوتکان بر فرشته
ئه‌لل نیچك مونك موگن، زارن ایشته
هم ئه‌یته اول: „یارار، یاخشی شولای بول!“ دی،
یعنی „اوزنك تله‌گانکچه بای بول!“ دی.

بزنك طاشچی شول مینوتدوق زور بای بولدی،
آزابلانغان چیتن طورمش اوگای بولدی.
ایندی حاضر آور اشلر مویننده یوق،
راحت یاتا هیچ بر نرسه اویننده یوق.

شول وقتده طاشچی کوره زور اورامدن
اوتوب بارا عسکر برله‌ن الوغ بر خان:
کییملری، باش اوستنده چاترلاری
یالط، یولط کیله کونگه قارشی آلتون باری

طاشچی ئه‌یته: „زور اش منی بو، بای بولو،
نصیب بولسه منه شوشندی خان بولو،
بولور ایدی شول وقتده بختم مینم؛
آه بولسه‌چی وزیرلرم، تختم مینم!.“

طاغی شوندن اوچوب بارغان شول فرشته
بو طاشچینك سویله‌گانی سوزن ایشته،
„تله‌گانك بولسون سینك، سین خان بول“دی؛
اوزی کیته اوچوب „حاضرگه صاو بول!“دی.

طاشچی قاری: شولوق حالده اول خان بولغان،
هر یاغینه وزیرلر هم عسکر طولغان،
اوینچیلر ماتور کویلر کویله‌گالی،
باش اوستنده آلتون زونتیك کوله‌گه‌لی.

شولایده بیك راحت توگل، قویاش اسسی،
عاجز قالدی خان اسسیدن، تمام پشدی،
„کیره‌ك توگل،دی، خان بولو هم باش بولو،
نصیب بولسه ایکان میگا قویاش بولو!“

شول فرشته طاغن شونده ییتوب کیلوب،
کیتدی‌اوچوب، „یارار، بولسون سینگچه!“ دیب
شول مینوتده طاشچی یگت قویاش بولوب،
کوکده طورا بو دنیاغه نورلر قویوب.

برآزدن صوك ئه‌لله قایدن چغا بولوت،
ییر هم قویاش آراسینه پەرده بولوب،
قابلاب طورا ئه‌لل نیندی غیرت برله،
کورنمیدر قویاشقه ییر، قویاش ییرگه.

یگت ئه‌یته: „کیره‌ك توگل قویاش بولو،
بولوتدن‌ده کیمسندروب یوواش بولو.
تەکرم! ایرك بیر سبن میگا، بولوت بولیم،
بولوت بولوب جهانغه باش بولوب طوریم!“

فرشته‌ده شول وقتده ییتوب کیلوب
کیته کوککه: „یارار، بولسون سینکچه“ دیب،
شولوق وقت طاشچی یگت بولوت بولا،
بیر یوزینه یاکغرلرن قویوب طورا.

چیلک، چیلک بولوب یاکغر یاوغاننن،
صولار آرتوب طاشوب چقدی یارلرندن:
صحرا، بولون، ایگنلکلرنی صو باصدی،
هر نرسه‌گه اورن بولدی دولقن آستی.

بو دولقنلر قوبارسه‌ده شاو - شو - غاوغا،
هجوم ایتب کیلسه‌لرده اوخشاب یاوغه،
شونده اوسوب طورا طورغان الوغ طاش - طاو
ذره حدلی ضررلانمیچه قالدی صاو.

یگت ئه‌یته: „کیره‌ك توگل بولوت بولو،
آرتق میکا بولوت بولغانچه یوق بولو،
غیرتمدن کورسه‌تمیچه هیچ بر قاقشاو،
مینم کوچدن کولوب طورا شوشی طاش - طاو!“

شونده طاغن فرشته‌سی کیلوب ییته،
„یارار، یاخشی، شولای بول سین“ دییب کیته.
طاشچی یگت شولوق مینوت بولا طاش - طاو
„عمرلکـکه طوررمن، دی، مین شونده صاو.“

هر یاقلردن کیلسه‌لرده صولر طاشوب،
دولقنلری به‌رلسه‌لرده: „شب‌ده شب!“
کبارانه کوته‌روب باش بزنك طاش ـ طاو
سلـکنمیده، قوزغالمیده! طورا صابصاو.

شول وقتده ئه‌لله قایدن چغا انسان،
قوللرینه بالتا برله‌ن چوکچ طوتقان،
کیله‌ده اول، بو طاش طاونی واتا باشلی،
طاش آرتندن طاشنی واتوب آتا باشلی.

یگت ئه‌یته: „مین کوب نرسه بولوب اوتدم،
هر برسندن عالیلك هم بخت کوتدم،
کوردم حاضر اش‌که هیچ نرسه تیك توگل،
اشدن کوچلی نرسه طابو ممکن توگل.

کیره‌ك توگل، مین یا گادن طاشچی بولام،
اوّلگیچه اجتهادلی اشچی بولام!“
قدرت برله شونده یگت طاشچی بولا،
اوّلگیچه اجتهادلی اشچی بولا.

۱۹۰۹ سنه.

قاتل نفسکه.

قوتلماقچی بولوب طاتسز حیاتدن،
عمرگه جان آورتدرغچ، عذابدن.

عقل بو، دیب اوزکنوزك اوتردك،
طنچلق ازلهدکده گورگه کردك.

ولکن ای قارنداش آلداناسك،
اوزکنی مهنگیلك اوتقه صالاسك.

سینك تیك صورتك کیتدی جهاندن،
هامانده قالدی روحك، یاکه معناك.

سینك بار دنیاده کورگان عذابك،
گمان یوقدر، بوزوق بولغانغه جانك.

اگر روحکنی اصلاح ایتمی اولسهك،
باری بر سین عذابده، یاخشی بلسهك!

کیرهك چرسون، کیرهك طورسون نیاول تهن؟!
چدامسز بر کییم اول جاننی اورتکان!

اگر سین قتل نفس ایتمیچی طورسهك،
جانکنی ایزگیلك برلهن طوتورسهك،

آچار ایردی خدای بختگنی شاید،
آشقدنگ، اشلهدنگ بیك زور جنایت!

عذاب کیتمی قبرده تهن چرودن،
بورك طاشلاب قوتولمیلر بوریدن.

۱۹۱۰ سنه.

وعظ.

(لیرمونتفدن)،

سیگا سوز شول، که سین سویمه، یاراتما،
کوزگنی طی، ماتور قزغه قاراتما.

قاچا کور، یاخشی صاقلان دوست، عشقدن.
کوکلنی بیکله، یول بیرمه ایشکدن.

عمرلکده باشنگ ئهیلهندرر اول،
ایرکسز ئهیلهر اول، بهیلهندرر اول.

آلور جاننگ، سینی جانسز یاصار اول،
آور طاو توسلی یهنچور اول، باصار اول.

هامان آرتور، چیگندن‌ده آشار اول،
کویهرسنگ سین، یورهك بغرنگ آشار اول.

ماتور سیگا بیرر بلکه قولن‌ده،
بر آزغه گرچه سین راحت‌ده بولده؛

اوته‌ر یللر، چیتن بولور سینگ حال،
کرر صاچکه، صاقالغه شول اوصال چال.

قوشار اول طوقتاماسدن قایغررغه،
دلیل بولور عمرگه آیرلورغه

سویوکلگدن. بختسز سین بولورسگ،
کوگلسز، قزغانچ، مسکین بولورسگ.

بر آزدن سین توشه‌ککه‌ده یغلدگ،
جییرچقلی یوزینه قارچغگنگ

قارارسگ تیلمروب، مأیوس بولوب سین،
جلارسگ مولدره‌ب، محزون بولوب سین.

اگر ایسگگه توشسه قایسی چاقده
قاچاندر اویناغانی بو یاگاقده

کوگللی، یاقتی نورلی یه‌ش عمرنگ
نیچک آشقنغانی‌ده یه‌ش کوگلنگ،

کیلور کوز آلدیگه اول یه‌ش وقتلر،.
سعادتلر، کوگللیلک، بختلر.

طومانلانور؛ قارانغی، یه‌مسز اویلار
سینڭ کوڭلڭنی طرنار هم آغولار.

بو دنیاده طورو، دوست! یارسز آرتق،
ایکه‌و بولغانچه بولمق یالغز آرتق.

کوڭللیره‌ك اجلگه باش ایه‌رگه
وعزرائیلگه «مین یالغز!» دیه‌رگه.

کوڭلدن‌ده آلایوق ره‌نجمیسك
ده کورمیسڭ ایکی خنجر آچیسن.

بره‌و بولسه‌ڭ ایکی جان بیرمیسڭ سین،
ایکی ره‌ت جان آچیسن کورمیسڭ سین.

۱۹۰۷سنه، دیکابر۱۷.

کمدن یاردم ازله‌رگه.

(مایکوفدن ترجمه).

میڭا دوستلر، طانشلر هم بلشلر،
حسابسز بیردیلر یاخشی کیکه‌شلر.

دیدیلر: „بز سیڭا یاردم ایته‌رمز،
بر آز صبر ایت، مدّکه بز ییته‌رمز“.

دیدیلر: „قورقما سین هیچ بز بارنده،
کیره‌ك چاقده توگه‌لله‌رمز بارنده“.

اشانماسلق توگل بیت، یاخشی سوزلر،
بیره تەملی امیدلر، یاقتی بوزلر.

اشاندم، اجتهادنی طاشلادم مین،
هامان اویناب کولەرگە باشلادم مین.

هنوز کوتمکدە مین، اشسز یاتامن،
هاماندە یوقنی بوشقە بوشاتامن.

کوتەم، یاردمگە هیچ بر کمسە کیلمی،
آخردە قالدم آچقە، کوچکە اولمی.

شولایدە چقدی بر احسانلی مؤمن،
مینم عمرمنی، رحمت، ایتدی تأمین.

میڭا هر کون بیره اول آش ونانی
ومنت ایتمی، هیچ یوق امتنانی.

تلیم آنی قوچاقلارغە، اوبەرگە،
آڭا رحمت اوقوب یاشلر توگەرگە.

قوچاقلارغە آنی شول غیر ممکن،
اول احسانلی کشی کم؟ اولمە؟ اول — „مین!“

١٩٠٨ سنە، آوغوست ٦.

امید

چقچی، ای فکرم قویاشی! کیتسون اوستکدن بولوت،
بو اولك وجداننی جانلاندر، یلك برله‌ن یلت!

مین آداشدم، طوغری یولغه اول طوروب کوندرمه‌سه،
دورت یاغم عصیان اوتی، سونمه‌س هیچ، اول سوندرمه‌سه.

بر بتو چوقرنده مین، یوقلر نجات قوتقارماسه،
مه‌نگی طوتنور نرسه یوقدر، اول کیلوب جب صالماسه.

ای مینم یاقترتوچم! تیك سین میکا هر ییرده شه‌م،
نرسه اول دنیا قویاشی، سین میکا نور بیرمه‌سه‌ڭ!

بر یوزڭ کورسه‌تسه‌نه، طوغسون گوزه‌ل کونلر مینم،
چه‌چکه‌لر آتسون امید باقچه‌مده آل گوللر مینم.

مین قارانغیده حاضر، اوتسون بو طاڭ آتماس کیچه‌م؛
طاش یوتام ایکمك بلوب هم زهر اچه‌م صاف صودیسه‌م.

بر تیگز ییردر دیسه‌م، باصسه‌م آیاغمنی، باتا،
کوب وقتده سیسکه‌نه‌م، یا کُلش طوتوب قوش دیب، باقا.

قابقارانغی، اوڭنی صولنی، کورمیم آستنی- اوستنی مین،
ایرکه‌لیم دشماننی، چه‌نچه‌م چن-حقیقت دوستنی مین.

قسقه‌سی، جانسزده وجدانسزده مین یاقترماسه‌ڭ،
مین ئه‌لی قایا بارام، جویغان ازم طابترماسه‌ڭ!

6

یوق قویاشم، مین بلهم، سین باتماغانسڭ مه‌نگیگه،
سینده وجدان، بر طورسڭ یاتماغانسڭ مه‌نگیگه.

یوق، تو به‌ن قالماس بوجان، فطرتده عالی بولغان اول،
کیسه‌مك اوستنده قارا قوش اتفاقی قونغان اول!

۱۹۰۸ سنه، اییول ۲.

شادلق و حسرت.

(پلیشچییفدن)

بولوتلاب کون، یه‌شنه‌ب، قاتی کوك کوکره‌گاندن صوڭ،
طونوق، شقسز هوا، کوزنی آچالماسلق بوراندن صوڭ،

آچلدی بر زماننی کوك یوزی، ایندی بولوت کیتدی،
کوڭلگه شول وقت بر تورلی راحتلك طولوب کیتدی.

اوزاقده‌می ولکن بو؟ بر آزدن دیڭگز اوستنده
قارا، یه‌مسز، بولوتلر بولدیلر، پیدا شولوق حیننده.

کوره‌سڭ بو بولوت برله عمرلگه قویاش برگه،
شولای برگه بوغای شادلق‌ده حسرت، قانلی یاش برله.

۱۹۰۸ سنه، سنتابر ۲۳.

شاعر.

یللر اوتوب، بارا طورغاچ قارتایسه‌م‌ده،
بوکروم چغوب بتسه‌ده، حالدن طایسه‌م‌ده،

کوڭلم مینم یه‌بیه‌ش قالور، هیچ قارتایماس،
جانم کوچلی بولوب قالور، حالدن طایماس.

کوکره‌گمده مینم شعر اوتم صاومی؟
کوته‌ره‌م مین قارت بولسه‌م‌ده آور طاونی.

کوڭلمده کون هامان آیاز- هامانده یاز،
شاعر کوڭلنده قش بولمی‌ده قار یاومی.

بولمامن یوق، قارتایسه‌م‌ده چن قارت کبی،
اوطورمام تیك یوق- بار تلەك تلی، تلی.

منه‌من مین، خدای قوشسه، میچ باشینه،
شعرلردن کیلور میڭا کیره‌ك جلی.

جرلی، جرلی اوله‌رمن مین اولگانده‌ده،
ده‌شمی قالمام عزرائیلنی کورگانده‌ده،

"بز کیته‌ربز، سز قالاسز!" دیب جرلارمن،
جسدمنی طوفراق برله کومگانده‌ده.

۱۷ مارت، ۱۹۰۸سنه

قزق عشق.

تیرلەب، اسسی کونده قویننورغه تلەب،
برکشی صالقن صو آلدی برچیلەك.

اوست باشن صالغاچ ولکن شیکلەنه
صو صالورغه تەنگه، چونکه چیرکەنه.

برقویا بیرگه چیلەکنی، بر طوتا،
نیشلەسون مسکین، صووق صو قورقتا.

کوب آزابدن صوگره غیرتکه کیلوب،
صونی جیلکه آرقلی چیتکه سیبب

قویدیده سین نچکەلەب بر بافسانا:
„ئەلده تەنگه تیمەدی“ دیب شادلانا!

***

مین مونی یازدم، بو عشقم مثلیدر:
چونکه عشقم نەق مینم شول توسلیدر.

مین سویەم، حتی‌که عقلمدن شاشام،
سویگانمدن شورەلی توسلی قاچام.

یولده کورسه‌م کوز یومام، کورمیم ایمش،
اوت یوتوب یانسه‌م‌ده سر بیرمیم ایمش.

برشعر یازسه‌م‌ده یالغان قول قویام،
مین سویگاننی بلمه‌سون دیب قورقودن.

طوغری کیلسه‌م سوز سویلیم صالقن‌غنه،
بولسه‌ده کوکره‌ك طولی یالقن‌غنه.

برخبر بار اول حاضر کیتکان بوغای،
شهرینه کوبدن باروب یتکان بوغای.

قایده اول میندن ییبه‌رمك خط، سلام؟!
„بلمی کیتدی، کوب شکر“ دیب شادلانام

***

بلمی، دیم‌ده، بلکه „بلگاندر“ ئه‌لی!
ئه‌لله ایندی بلگانن بلدرمه‌دی؟

آکلامیم، توشمیمده آکلاو قصدینه،
شعرمی جه‌یدم آیاغی آستینه.

اوینه یتکانچه باصوب قایتسه آکار،
شاعری زور التفاتندن صانار.

۱۹۰۸ سنه، ایيون ۱۷.

بر رسمگه.

بیك ماتور بیت، باقچی بو قزنك کوزینه، قاشینه،
مك ومیلیون آفرین، بو صورتك نقاشینه.

بو اوزون صاچنی قایان آلغان ایکان صوك بو قویاش؟
کور خدانینك قدرتینی، بر کوزك صال باشینه.

ای قویاش! یه‌مسزلگـدن سین اویالورسك بلهم،
گر چاغشدرسه‌ك یوزکنی، سین، بو بیت آلماسینه.

کورسه یاکلش بو ماتور قزنك فقط رسمن‌گنه،
شبهه‌سز، سلته‌ر قولن مجنون‌ده اوز لیلاسینه.

بولسیدی اوجماخ تورنده، اوّلوك رسمی مونك،
التفات ایتمه‌س ایدی آدم‌ده اوز حواسینه.

کورسه هاروت برله ماروت، یولدن آزماسلر ایدی،
بلکه باقماسلر ایدی شیطانلری اغواسینه.

طاتلی ایرنن اوبسه بر من، کوثرکنی نیشله‌سون؟
پار کیلور اول دنیانك ئولمه‌س حضر الیاسینه.

کورسیدی، ابلیس لعین‌ده قایده باش طارتوب یورو،
باش ایه‌ردی سجده‌گه قایتوب طاغن آللاسینه.

بولماسه صایراولری مدح ثناسنده مونك،
کیت! پچاق کرسون جهاننك بارچه صاندوغاچینه!

۸ سنتابر ۱۹۰۸سنه،

صوگره.

(لیرمونتفدن اوزگارتلگان).

بر، محبتنڭ عذابن، محنتن سیزگان کشی،
بر، سویوب آرغان وجمله نرسەدن بیزگان کشی،

کوڭلی بوزلانغان کشیدر: هیچ طاغن بر قات سویمەس،
ایندی اول برکم اوچونده غم ییمەس، هم „آه!“ دیمەس.

بتدی اوّلگی اوچونمقلر، آور اول، گیر کبی،
هیچ ئەچلمەسکه، محبتکه یومولغان کرپگی.

سوزلری صالماق آنڭ قویغان کبی قورغاش بلەن،
کوزلری ایندی جوشلەنمی آنڭ کوز یاش بلەن.

هر وقت، اول ایندی یالغزلق سویه، ظلمت سویه،
بر پیغمبر، یا که بر درویش کبی عزلت سویه.

فایداسی یوق، تورلی حسیات اوتی برلەن یانوب،
کوڭلی قالغان کول، کومرگه ئەیلەنوب، حسسزلەنوب.

مثلی شول: اورمان اچنده بر یەشن صوقغان آغاچ،
بر حیاتینڭ صووی قورغاچ، جوشلك بولماغاچ،

ایندی اول مەنگی طامر جەیمەس، بوتاقلانماس طاغن،
بر یانوب سوندی، ایکنچی کره یارماس یافراغن.

۱۹۰۸ سنه.

«يەشن» ژورنالی حقندە.

يالتوری ملی بولوتلرنڭ آراسندن «يەشن»
بلکه رحمت ياکغريدر، يەشنەسن اول، يەشنەسن.

يول طابار ظلمتده قالغانلر توشورسون شەولەسن،
طاش يورەکلر هم يەشن کورگاچ اوقور «لاحول!»سن.

١٩٠٨ سنه.

واق تويەك.

(پوشکيندن).

بو دنياده طبيعيدر، کشی بوش بولەی دشماندن،
شولای آنسی؛ ولکن ای خدايم صاقلا دوستلردن.

١٩٠٨ سنه.

(شيکسپيردن)

کيتە راحت «کيلە باشلی» ديگانچە،
يەشن هم يوق بولا «يەشنی!» ديگانچە.

١٩٠٨ سنه.

ترکچەدن.

قايسی تير کم تيرلەسە جانکەم ياغاندن چغا،
سلسبيل شولايندی، بل، فردوسی باغندن چغا.

«نيك اوشاتاسڭ آنی اوجماحقه سين کافر!» ديلر،
بر قولاغمدن کرەده بر قولاغمدن چغا.

١٩٠٨ سنه.

اشدن چغارلغان تاتار قزینه

(زیلەیلوك کویینه).

سویەلگانسك چاتدە باغاناغە،
یافراق توسلی صاری یوزلرك،
قزغانمیچە کوکلم چدی آلمی،
بیگرەك موکلی قاری کوزلرك!

آتلغان قوش، آداشترغان اندەی،
اوتکانلرگە مأیوس قاریسك.
کورەم ایکی ایرنك سلکنەدر:
قایسی تاتار باین قارغیسك؟

آز شول بزدە بایلر قایسیسی کم،
فرشتەدن قانات قایرماس،
آلسون‌غنە شیطان ایمانکنی،
„جهنملك بو“ دیب قایغرماس!

کوردم ئەلی سینك ظالمکنی،
هامان کیف سورە، تیبترە،
راحتلەنە کافر! سینی شولای
باغاناغە سویەب کیترە.

سیزمیسنگ بیت سین‌ده سینگ یاندن
نچکه کوکل شاعر اوزغانن،
سینگ بولای مسکینله‌نگان حالنگ
آننگ کوکلن نیچک ئوزگانن.

۱۹۰۹ سنه.

ترکچه‌دن.

ته‌ن اوسدرسه‌نگ جهانده، برده شیکسز فیل بولو ممکن،
اوقوب روحگنی عالی ئه‌یله‌سه‌نگ جبریل بولو ممکن.

ینه.

بر آز یولدزچیلر باردر، که کوکدن یولدز ازلیلر،
توبه‌نگه کوزده صالمیلر هامان کوکلرنی کوزلیلر.

صاتالر فلسفه آنلر، اورالار دم‌ده حکمتدن،
آیاق آستنده بازنی کورمیلر، شول حالده غفلتدن.

۱۹۰۸ سنه، غنوار ۲۱

تولکی هم یوزم ییمشی"

(کریلوفدن)

نهایت قارنی آچقاچ، تولکی دوست بر باقچه‌غه کردی،
اول آنده اولگروب ییتکان یوزم ییمشلرن کوردی.

یوزملر کونگه قارشی یالتریلر لعل، یاقوتدای،
بولارغه حیله‌کار آچ تولکینینگ کوزلر یانا اوتدای.

یوزملرنی آشارغه اوریله، سیکرگه‌له‌ب قاری،
کوره‌کوز، ییتمیدر بوی، اول تمام حالدن توشوب آری

اوزاق محنتله‌نوب قالغاچ یوزملرنی آلالمیچه،
آلالماو خورلغن اوز اوستینه یوکله‌ب قالالمیچه:

"یوزملر چی، ئه‌لی ئولگرمه‌گانلر، پشمه‌گانلر" دی،
"بوزارسنگ آش قازانگنی، کیلشمی اچکه آنلر!" دی.

۱۳ اوکتابر ۱۹۰۸سنه،

„کیسک باش“ قه علاوه.

(بعض سوزلری پوشکیندن فایده‌لانوب یازلغان)

رەت، رەت ایتب عسکرن قویغاچ تزوب
همده بیتکز گاچ آیاققه طورغزوب،

شونده سر عسکر اوزنچه برغرور
برله عسکرگه قاراب چیتده طورور.

بو «کیسک باش» نی یازوب مین‌ده شولای
آزغنه مغرورله‌نوب طوردم بوغای.

بوش وقتده رەتکه تزگان جرلرم
بولسه، صفلاندی، دیه‌من، عسکرلرم.

کولکولی چقدی؛ یارارلق اول یاغی،
اما بیك یاخشی توگل گارمون یاغی.

صارت کتابندن آلنغان اورنه‌گی،
نظمی شوندن بیك مکمل بولمادی.

منتظم بولسونمنی صوڭ عسکرڭ،
آلغاچ اورنه‌ککه بخارا عسکرن!

۱۹۰۸ سنه.

سرلوحه‌سز.

قوزغاتماقچی بولسه‌ڭ خلق کوڭلرن،
تیبره‌تمکچی بولسه‌ڭ ایلڭ نچکه قللرن،
کویله‌و تیپش البت آچی حسرت کوین،
کیره‌ك توگل معناسی یوق کولکی، اوین.

قارانغیلر، کوڭلسزدر عمر یولی،
بو دنیاده کم کیلسه‌ده سیکا طوری،
شیکسز آنڭ جراحتلی کوکره‌گنده،
یه‌شرن‌گنه یاتوب یاتقان حسرت طولی.

مسکین آدم! طشدن اوینی، طشدن کوله،
یه‌مسز یافنی اویلاب قویا اچدن‌گنه،
بزنڭ عمر اوین توگل، به‌یره‌م توگل،
هیچ قایغیسز کشی بولسه، آدم توگل.

بر آز وقت شادلق طابا ایسرك کنه،
اوز اوزینه آچی آغو اچرب کنه،
„اما دنیا نیندی قزق، نیندی حضور،
بودنیاده کملر بار، دیب، میندن‌ده زور!“

۱۹۱۰ سنه.

تله‌و بتدی.

(پوشکیندن مقتبس).

تله‌و بتدی حاضر میندە تله‌ك صوڭره تله‌كارنی،
کبری سوتدم حاضر کوب اشکه صزغانغان بله‌کارنی.

کورالمیم مین آزادلق برده چیکسز اختیارمدن،
عجب لذتلی، ته‌ملی بولسه‌ده طویدم خیالمدن.

فقیر قالدم حاضر، طورمش اوزینك بیرگانن آلدی،
کوڭل بوش؛ آنده قالدی تیك: آورحسرت، آچی قایغی.

بتردم شیڭدرب تورلی گوزل چه‌چکه‌منی بارسنده،
یاوز تقدیر، قاتی تقدیر، صووق تقدیرم آستنده.

امیدسز مین: فقط آفتق دقیقه‌منی کوته‌م ایندی،
کوته‌م: قایچان طاوش-طنسزغنه بر کون بته‌م ایندی؟

مثال بو: کوز کونینك قشقه قارشی، صوڭغی چاغنده،
طوڭوب بتکان آغاچنڭ یابیالانغاچ بر بوتاغنده،

توشه‌ر-توشه‌س طورادر صوڭغه قالغان بر گنه یافراق،
„توشه‌م“ دیب قالتری ییل صزغروب کیتکان صاین چاق، چاق.

۱۹۱۱ سنه.

آچی تجربه آوازی.

سویه‌م قای چاقده بر بر ایبده‌شمنی،
آشکار مین کورسه‌ته‌م کوزده یه‌شمنی.
قیلام اظهار آشکار قایغو، موڭمنی،
سویلیم بر بر، بارمنی هم یوغمنی.

کورینه اول محبتلی کوزیمه،
قویار توسلی بها هر بر سوزیمه.
آلالمیچه تکیم کوزنی کوزینه،
چغادر بالقوغان نورلر یوزینه.

کیله شونده بر آواز ئه‌لله قایدن:
„اشانمه، دنیاده هر کمده یالغان!
آنڭ تیك طشقی یاغن سین کورەسڭ
محبتلی،اهمیت بیرەسڭ.

طشندن قزغانو کورسه‌تسه‌ده اول،
اچنده نرسه‌لر یاتقانی مجهول.
اگر کورسه‌ڭ آنڭ یوزنده نورنی،
بو نورغه معنا بیرسین، باشقه تورلی:

آشكار سين صاف كوڭل برله‌ن اشاندڭ،
اچڭده قايغى حسرتدن بوشاندڭ؛

بوشاندى، پاك وصاف كوڭلڭ آچلدى،
تيره ياقغه شونڭ نورى چه‌چلدى؛

يوزنده كورگانڭ نور ايبده‌شڭنڭ.
نوريدر صاف كوڭل هم كوز يه‌شڭنڭ.

قارا يوز اول، قارا اچ اول هامانده،
محبت هم كشيلك يوقدر آنده!"

منه شول چاق تمام مين آبتريم‌ده،
آواز كيلـگان طرفقه بر قاريم‌ده:

„آواز! ديم، ايشتله‌سڭ ئه‌يتچى قايدن؟
فرشته ڃقرامى، ياكه شيطان؟!"

جوابنده آواز: „سين رنجمه، دى،
مينم اسمم آچى قارت تجربه!دى".

١٩١١ سنه.

اوکنچ.

ئلکدن بلگانم حالده کشینك
طشی یاخشی، بوزوقلغن اچینك.

نیچك صوڭ مین آداشدم ایزگی یولنی،
بیرب ملعون، خدایسزلرغه قولنی؟!

نیگه مین آلدانوب یالغان کولوگه،
نفاق ایتدم اوزمده‌گی علوگه؟!

نیگه بولدی ضیا سویگان آزاد باش
منافقلر قاراڭغیسنده خفاش؟!

نیگه مین طورمادم برچیتده یالغز،
نیچك کوکده یانا بر دانه یولدز؟

شولای یانسه‌م نی بولدی توشمی یرگه،
یاقنلاشمیچه هر مغرور سفیلگه!

یانوب* یالغز شولای کوب یللر اوتکاچ،
سونه‌ر ایدم خدایدن وعده یتکاچ.

اسیر من، اچقنالمام ایندی مه‌ڭگی،
کوڭلسز هر یاغم نورسز، قاراڭغی.

منافقلر* قاماب هر دورت یاغمنی،
کورالمیم مین قویاشم هم آیمنی.

7

قرلدی آلده ایزگی اشکه وعدەم:
قاراڭغیدە کورنمی چونکه کعبەم!

هوا یوقلر، آلالمی روح صولشده،
قباحت بورکو اوك، صول، آستده، اوستده.

چیتن حال: غیرتك ییتسه جروب چق،
اگر ییتمەس ایسه، بت، شونده طونچق!

۱۹۱۱ سنه.

کتاب.

(آزغنەسی روسچەدن).

هیچده کوڭلم آچلماسلق اچم پوشسه،
اوز اوزمنی کورالمیچه روحم توشسه،
جفا چیکسەم، یودەب بتسەم بو باشمنی
قویالمیچه جانغه یلی هیچ بر توشکه.

حسرت صوکره حسرت کیلوب آلماش، آلماش،
کوڭلسز اوی بلەن تمام ئەیلەنسه باش،
کوزلرمده کیبب ده بیتمەگان بولسه،
حاضرگنه صغلوب، صغلوب یلاغان یاش.

شول وقتده مین قولیمه کتاب آلام،
آنڭ ایزگی صحیفەلرن آقتارام،
راحتلەنوب کیته شونده جانم، تەنم،
شوندن‌غنه دردلریمه درمان طابام.

اوقوب بارغان هربر یولم، هربر سوزم
بولا مینم یول کورسه‌تکوچی یولدزم،
سویمی باشلیم بودنیانك واقلقلرن،
آچلادر، نورلانادر کوکلم، کوزم.

جیگلل‌نه‌م، معصوم‌له‌نه‌م مین شول چاقده،
رحمت ئه‌یته‌م اوقوغانم شول کتابقه،
لشانچم آرتا مینم اوز اوزیمه،
امید برله‌ن قاری باشلیم بولاچاقغه.

۱۹۱۰ سنه

کیکه‌ش.

(پارنه‌کوفدن اوزگه‌رتلگان)

چیکمه غم شول نرسه‌گه، سیندن عمرنك یللری
آلغان آنی، برده بیرمه‌سکه اوچورغان ییللری.

طورمشڭنك آغمنده، ایندی اول کیتکان آغوب،
قایغروده فایدا یوقدر، بولمی ایندی قایتاروب.

توکمه کوز یاش، یاردمکده هر زمانده الله بار،
آل جسارت، آلغه اومطول، هیچ یالقمی آلغه بار!

۱۹۱۱ سنه.

کوڭل یولدزی.

تنفرلر، تخطرلر، ترحملرله دنیادن
گذارم زخمدار وصل برهجر مکوکبدر.

عبدالله جودت.

نی چاقلی ایرسه دنیا، ایرکی بار، فورقتمیدر بزنی،
یلار بیرده کولەم مین، هیچ چتوب طورمیم آکار بوزنی.

مینم عمرم قاراڭغی تون، قویاشم هم آیم طوغماس،
شوکارده شکر ایتەم مین، بوتونم یولدزلی، یولدزلی.

اوزاتدیلر میڭا قول تورلی ملعون کوچ، قاراکوچلر،
تلەب سوندرمگە کوڭلمدە یانغان ایزگی یولدزنی.

ولکن سونمەدی اول یولدزم یافتی، همان نورلی،
عجبمی یولغە صالسە ایچماسەم بردانە یولسزنی؟

کوزندن قانلی یەش توکسون ایدی بارچە شیاطینم،
جهاندە قالدروب کیتسەم ایکان، یارب! گوزل ازنی.

مینم کوڭلم مکوکبدر: امید، حسرت، تأثرلە،
ضرر یوق بارچە قدسیانمزدە آیلی، یولدزلی.

۱۹۱۱ سنە.

غه . . . .

(ليرمونتوفدن اقتباس)

ای ماتور! ایرنمیچی یش یش‌کنه کوزگیگه باق!
کور بوزکنی نیندی نورلی، نیندی آلصو، نیندی‌آق.

اول کوزنك یولدزلغن هم اول قاشنك قیغاچلغن،
اول آوزنك نی قدر اوبسه‌کده طویلماسلغن.

کورده، بو شاعر مینی بیگره‌ك بلوب ماقتی، دیگن،
بو شعر معناسی حاضر بیك آچق یاقتی، دیگن.

اختیارسز کوکلك اویلار: میندن‌آرتق یوق، دییب،
سیزمی قالوب سین صولارسك: مین ماتورمن‌اوف! دییب.

اوز اوزکدن راضی بولور، یه‌ش کوکل دولقنلانور
هم دیور: آی های ماتور مین، کم آلورنیك، کم‌آلور؟

شونده اویلارسك: بو شاعر بوشقه آه اورمی، دییب،
آهلری، فریادلری چنلابده اورنلی دییب.

جه جاناشم سین‌ده بوحالده مینم یاقلی بیت ئه؟
راه عشقکده هلاك بولسه‌م‌ده مین حقلی بیت ئه؟!

۱۹۰۷ سنه.

سوتـکه توشکان تچقان.

(بر آمیریکه گازیته‌سندن.)

نیچکدر بلمیمن، بر کون ایده‌ن آستی قوشی تچقان
جفلفانده کله‌تده بر طاباق سوتـکه کیلوب توشکان.

یوزوب فاری طاباقده‌آرلی-بیرلی، هیچ چغوب بولمی!
صییق سوت بیت، باتا، هیچ‌ده طاباقدن اچقنوب بولمی؛

یوری تچقان، یوزه‌در، تیك‌طوروب بولمی، یوره‌ك تورمی،
یوزه‌در آرقلی، بویغه، قوتلمقدن امید اوزمی.

طرشمق بوشقه کیتمی بیت، بر آزدن صوك بولا اوکغای:
بو تچقان شول قدر یوزگان، قویورغان سوت‌ده بولغان مای.

حاضر بیت باتمی، تچقان کیرلوب مایغه آیاق باصقان،
سیکرگانده طاباقدن اول چغوب اوز اورنینه قاچقان.

* * *

ای قارنداش! سین کیره‌کسه صوغه بات یا سوتـکه بات!
ایت صبر، کورسه‌ت‌چداملق، همده‌ایت غیرت، ثبات.

۱۹۰۷ سنه.

بایرون‌دن.

بر آز بلدن صوك اوقوب بو شعرنی
قارارسك بلكه، بو حسرتلی جرنی،

واویلارسك: نیچك شاعر یارانغان،
نیچك یانغان، سینك اوچون جان آتقان.

بلورسك، ایندی شاعر یوق، دییورسك؛
جغلغان اول سیره‌ك مخلوق! دییورسك.

فکر قیل شونده،دی: ایندی اول اولگان،
یوره‌گن بو شعر آستینه کومگان.

۱۹۰۷ سنه.

* * *

علاوه.

بولمادك یارم وبولماسك بلهم جفتم مینم؛
اما بولدك یاناغه کوڭلمده سین نیفتم مینم.

دین، شریعت سینده یوق، یوق طبیلووك، یوق بویرغك:
سین چاباق ایدلده‌گی، تیك کورسه‌ته‌سك قویرغك؛

سین زاکون، آستاتیه‌لرگه باش ایمیسك، حره سین،
ئه‌یله‌نه‌سك، طولغاناسك، توگه‌ره‌ك سین، کره سین!

۱۹۰۷ سنه.

اصلاحچیلرغه.

معلومدر کوبدن بیرلی اصلاحچیسز،
اصلاح اوچون چن کوڭلدن اخلاصلی‌سز.

رحمت سزگه، متروك، منسی مکتبلرنی
ایسکه آلوب کوته‌رشه‌سز، یاقلیسز.

هر ملتده سزنك کبی فدائیلر
علم اوچون مالن، جانن فدا ایته‌ر.

تیك شوندن صوڭ ــ شوندی غیرت آرقاسنده
مکتبلرده ئه‌کرن، ئه‌کرن آلغا کیته‌ر.

بارماق برله‌ن قاتقان بیرنی قازوب بولمی،
الفباسز (آلفاۋیتسز) یازوب بولمی.

شونڭ توسلوك مکتبلرنی توزه‌تمیچه،
ترقی! دیب قچقرورغه بازوب بولمی.

اصلاح دریاسنده یوزسون بزنك کاراب،
کیتسون طوغری عرفان جزیره‌سن قاراب،

مطلوب ییرگه صاو، سلامت ییتشکانچه،
ییل دولقننی طوقتاتوب طور، یارب! یارب!

„الاصلاح" غه یاردم ایتیك همه‌مزده،
لازم بولسون بولشمافلق ذمه‌مزگه؛

قزغانیقمی: برنك یاردم کیتـکان چاقده
توزه‌لورگه، ویران بولغان کعبه‌مزگه؟!

۱۹۰۷ سنه.

اوخشاتو.

(لیرمونتوف‌دن)

بر جوله‌ر هم قارت کاکینکه‌ـ ایکسیده بر کشی:
بر صاوت ایندك، بر اوچ کرشه‌ن ـ آنك بلـگان اشی.

۱۹۰۷ سنه.

اوز اوزیمه.

تلیم بولورغه مین انسان عالی؛
تلی کوکلم تعالی بالتوالی.

کوکل بره‌ن سویه‌م بختن تاتارنك،
کوررگه، جانلیلق وقتن تاتارنك!

تاتار بختی اوچون مین جان آتارمن،
تاتار بیت مین، اوزم‌ده چن تاتارمن.

حسابسز کوب مینم ملتکه وعده‌م،
قرلماسه‌ی واوی والله اعلم.

۱۹۰۷ سنه.

کمنی سویەرگە کیرەك؟

(پوشکیندن مقتبس)

بلو مشکل، کیرەك کمنی سویەرگە؟
اوزك آوسەكدە آودارمی سویەرگە؟

سین اولسەك، بت! سینی کم قزغانا صوك؟
سینك زحمتگە کملر صزلانا صوك؟

بو دنیادە سینی کم ایرکەلی صوك؟
بلالردن سینی کم کیرتەلی صوك؟

سینك صوك حسرتك کملرگە حسرت؟
غمڭنك کثرتی کملرگە کثرت؟

کشی صاتماس کشی طابماق آصانمی؟
سینی صوك قایسی دوست دشمانغە صاتمی؟

سینك یاقتی کونك کملرگە طانسق؟
کیرەکسە باش بیرینە قارا قان صق!

سینی کملرگنە طوبلرمی بردە؟
کوڭلسز حالگە کم قویلرمی بردە؟

کم اولچی بارشن سینك بارشقه؟
بتون سوزن، اشن سینك قارشقه؟

طرشما، ازلەمه یوقنی ئەرەمگە،
طابلماس یوق، ئەرەم جهدك، ئەرەمله.

سیڭا، دوستم، بو سوز آخرغی سوزم:
اوزگنی سوی! یارات اوزگنی اوزك.

۱۹۰۷ سنه.

اوپکه.

آیا دوستلر، یاقن دوستلر! عجایب نیندی دوستلرسز؟
تانارچه ئەیتەم ایندی: دوست توگل بلکه. . . لوسز،

اگر شادلق، بخت کیلسه حاضرلرسز بولەرگە، سز،
اگر یەمسز وقت کیلسه، حاضر میندن کولەرگە، سز.

۱۹۰۸ سنه.

تله‌نچی.

قش، بوران، صالقن هوا، یافراق قدرلی قار توشه،
ییل قووا قارنی، هامانده قار توشه‌م دیب طارطشه.

صزغرا ییل، اژغرا، تیك قار بورانن آرتدرا،
شول وقت مسجد قاتنده دۆم صوقر بر قارت طورا.

کیچه کوندز اوشبو ییرده تـگرینك یازمش کونی
قاپچغن طوتقان صورانا جای وکوز، یاز، قش کونی:

„قزغانچ حال! قزغانچ حال! بیك قیین بیت، بیك قیین!
بیرسه‌گزچی بر تیین تیك، ته‌نکه توگل بیت تیین!“

ئه‌یتسه‌م ئه‌یتیم ایندی سزگه: بو کشی بیك بای ایدی،
اچکانی بالدن، شیکردن، آشلری تیك مای ایدی.

بر زمان طوتقان ایدی شهرتلریده دانلری
بو صوقر قارتنك قزان، خان کرمان، آستر‌خانلری.

اول کیبتلر، مین سیگه ئه‌یتیم، اول حسابسز ماللری
قایسن آلسه‌ك شونسی حاضر: گللریمی، آللری.

اول طرویکه آطلری، اول بیك ماتور فایتونلری،
قایده اول تولکی طولو بلر، قایده آیهای طونلری.

شه‌ب ایدی! بیك شه‌ب ایدی، مین شوندن آرتق نی دییم!
شر یالانغاچ بیت کوره‌مسز، بیرسه‌کز چی بر کییم.

بارچه حضرتلر ایدیلر بو بابای مفتونلری،
قالمادی بو قارت اوچون هیچ ایتمه‌گان افسونلری؛

باشلرن صالندروب هم که‌کری بوکری بورغالاب
یوردیلر بو قارت یاننده جورغا طایدای جورغالاب.

قایده بای حالنده‌گی جاندن سوَیکلی دوستلری،
قایده قاچقان بارچه‌سی: عینوکلری، احموشلری.

„قزغانچ حال! قزغانچ حال! بیك قیین بیت، بیك قیین!
بیرسه‌کز چی بر تیین تیك، ته‌نکه توگل بیت تیین!“

بیش نماز صاین نماز اهلینه قول صوزب قالا.
کورمی هم حضرت بو قارتنی تیك قرن کوزنی صالا.

ئه شولایمی؟ آقچه بارده، بارده دوست شول، بارده یار،
آقچه ایسی چقمی طورسه، بارده یانکدن طایار.

۱۹۰۷ سنه.

موژیك یوقوسی. (*)

(شاعر کالسوفنڭ شعرندن ترجمه واقتباس ایدلمشدر).

نیك یوقلیسڭ موژیك؟
باز بیتدی هم اوسدی
چیره‌ملر یورطڭده،
طور، اوبان ـ کوته‌رل!

اوز اوزیڭه قارا:
کم ایدڭ، کم بولدڭ،
نرسه بار ملکڭده؟

اندرده یوق اورلق،
ایگن یوق اورورلق؛
آطڭ بار بیك ناچار،
اوچ ته‌نکه طورورلق.

(*) ایلڭ برنچی ترجمه وتحریرمدر. ع. ت.

ایگننک اورماغان،
کیبه‌نک قویماغان،
سین اوزنکده یالقاو،
خاتونک «بولماغان».

ایسنکدن چغارما:
سینی، بای وقتنکده
دوستلارنک ماقتادی
آلدنکده آرتنکده.

سین قایده بارسه‌نکده،
اورنک ایدی تورده.
آقچه‌سز کوب آرتق،
طنچ باتو گورده.

سینده مال بتکاننی
دوستلرنک بلدیلر؛
آلدنکده آرتنکده
قول چابوب کولدیلر.

اورماغان آرشنک
یاتا قرده یتیم.
خاطرنک قالماسون،
بو ایکی سوز ئه‌یتیم:

اورماغان آرشك
بر يللق طابشك،
آنی بيل قویادر،
چپچقلر جيبادر.

ايندی قشده كردی،
ايگننی بتردی،
چانالر آستنده
آق قارلار شتردی.

اوزكده يالقاولق،
خاتونكده آكقاولق،
فايده، نشقه آزق،
آچلقدن صاقلارلق.

كورشيلر يوك تويه‌ب
قالاغه صاتديلر؛
هم جيغاچ كوب زاپاس
بوط صوزوب ياتديلر.

جيكديلر پار آطدن،
اوی صالوب ناراندن.
سينك يورطده آش يوق
طوبارلق طاراقان.